

Đáng Cáng sán Trung Quác đã làm mái thá đá cháng lái tát cá nháng tác đáng tá bên ngoài,

mái cánh tranh, mái thách thác. Mà không có đái tráng, không có trách nhiám trá cá ai khác, bá máy cáa đáng và chính quyán chá có thá trá thành nái hoành hành cáa tham nhũng.

Bát cháp lái cánh báo liên tiáp tá quyán lác trung áng vá căn bánh ung thá cáa tham nhũng, tham nhũng ván xâm nháp vào kháp các ngõ ngách cáa cá thá Nhà nác. Ván đá chá yáu đát ra, theo nhà chính trị David Sambaugh, không phái là xem xem đáng Cáng sán có thá kiám soát đác xã hái náa hay không, mà là đáng Cáng sán có thá tá kiám soát nái chính mình hay không.

Mát góc trên quáng tráng Thiên An Môn / REUTERS/Jason Lee

Tuán báo le Nouvel Obervateur sá ra cuái năm dành mát phán lán sá báo cho há sá gám khoáng 20 bài viát vá Trung Quác, tá giái Nobel Hòa Bình Láu Hiáu Ba đán thá tráng nghá thuát đáng đái.

Sau mát cái nhìn toàn cánh vá nháng mác tiêu đáy tham váng cáa Trung Quác, là các bài viát vá các lĩnh vác chính trị, quan há quác tá, kinh tá, xã hái, văn hóa và du lách cáa đát nác hán mát tá dân này.

Vào thái điám cách đây hai má i năm, ngay cá khi Bác Kinh chìm trong bián máu cuác biáu tình phán kháng cáa sinh viên, trong bái cánh các chá đá cá tài tái Đông Âu lán lát sáp đá, phán lán các chuyên gia đáu cho ráng chá đá cáng sán Trung Quác không thá tán tái lâu đác.

Hai mươi năm sau, trong lúc các nền dân chủ thế do đang gặp khó khăn phải tìm kiếm và tìm kiếm lại của mình, thì dường như Bắc Kinh vẫn tiếp tục kiên định đi theo con đường đã chọn và ngạo nghễ nhìn sự khốn khổ của thế giới.

Bài phân tích do thông tin viên gốc Việt tại Trung Quốc « Ngày tàn của mô hình chính trị hiện nay tại Trung Quốc » đưa ra các gợi ý về những gợi ý khác nhau về tương lai của chế độ chính trị hiện hành tại Trung Quốc.

Gợi ý thích về sự sống còn của đường Cộng sản Trung Quốc, sau khi Liên bang Xô Viết đã sụp đổ, chuyên gia về Trung Quốc, nhà chính trị học Hoa Kỳ David Sambaugh cho biết, để thực hiện mô hình kinh tế chính trị của thế giới có : « xây dựng chủ nghĩa tư bản, nhưng không chấp nhận dân chủ », Bắc Kinh đã có một chiến lược rất thực tế để làm thay đổi sâu sắc thành phần của đường Cộng sản.

Chiến lược này đã biến đổi đường Cộng sản Trung Quốc, từ chế độ của nông dân và công nhân, nay trở thành đường của thế giới tinh hoa, bao gồm trí thức và doanh nhân.

Theo David Sambaugh, việc đưa gợi ý tinh hoa vào cùng hàng ngũ là trong giới cộng m quy định là chính sách của Bắc Kinh, sau khi họ đang Thiên An Môn, nhằm tránh một cuộc nổi dậy rộng khắp của dân chúng, và chính sách này đã thành công.

Nhà chính trị học David Sambaugh khẳng định, nếu giữ đây, đường Cộng sản Trung Quốc tiếp tục thực hiện « khả năng thích ứng mà m d o » này, thì tình trạng hiện nay còn có thể kéo dài. Tuy nhiên, le Nouvel Observateur nhận xét, dù là cái vẻ bên ngoài tạm ổn, tại Trung Quốc, những hoài nghi đã phổ biến khắp mọi nơi.

Theo nhà luật học Yu Jianrong, giám đốc Trung tâm nghiên cứu các xung đột xã hội thuộc Viện hàn lâm khoa học Trung Quốc, dù vẫn hy vọng rằng xã hội, cần cải cách nhưng pháp lý.

Tuy nhiên, ông cũng cho biết các quan chức mà ông có dịp chuyên trò không đơn thuần họ đang này là không theo cách đúng. Đây là trở ngại của những quan chức hàng ngày đối mặt với những gì nhân dân chúng vì bất lực đo lường được. Trong số những người bất mãn, ngày càng có nhiều những người có học.

Theo một luật sư, nếu số lớn nhất của nhà cầm quyền là số liên kết giữa đám đông những người nổi dậy và những người bạo loạn nhân quyền, chính vì vậy, chính quyền trung quốc phải rút tay những luật sư hay các nhà tranh đấu. Tuy nhiên, cũng theo luật sư này, khả năng không chỉ của đảng Cộng sản ngày càng giảm sút với sự phát triển của internet.

Hơn thế, theo các con số chính thức, Bắc Kinh đã bỏ ra 514 tỷ nhân dân tệ (tương đương 55 tỷ euro) cho bộ máy an ninh và đàn áp, khoản tiền khổng lồ để duy trì chi phí què quặt phòng.

Vấn đề là, hiện nay, theo nhà sử học Chen Yen, Bắc Kinh càng ngày càng gặp khó khăn trong việc buớc xã hội phải tuân phục. Bởi, thực tế là, chỉ còn có một nhóm những người đang đứng của họ theo chính trị Trung Quốc còn theo sự tin tưởng vào cái mà gọi là « lợi ích của Nhà nước, của Dân tộc hay của Đảng ».

Còn lại tuy nhiên đã số quan chức không còn tin vào sự bền vững của chế độ, và chỉ nghĩ đến việc lợi dụng thời cơ để trí của mình hồng kiêu mị. Việc mua quan bán tước trở thành phổ biến, thậm chí cả trong quân đội, ví dụ một chức vụ sĩ quan có thể mua được với giá 55 nghìn euro.

Theo nhà chính trị học Minxin Pei, Bắc Kinh là nạn nhân của chính thành công của mình. Đảng Cộng sản Trung Quốc đã làm mọi thứ để củng cố những tác động bên ngoài, mọi chiến tranh, mọi thách thức. Mà không có đối trọng, không có trách nhiệm trước ai khác, bộ máy của đảng và chính quyền chỉ có thể trở thành nỗi hoành hành của tham nhũng. Bất chấp lợi ích báo liên tiếp quyền lực trung ương vẫn cần bộ phận ung thư của tham nhũng, tham nhũng vẫn di chuyển vào khắp các ngõ ngách trong bộ máy Nhà nước.

Vấn đề chủ yếu đặt ra, theo nhà chính trị David Sambaugh, không phải là xem xét đảng Cộng sản có thể kiểm soát được xã hội nữa hay không, mà là đảng Cộng sản có thể tự kiểm soát nội chính mình hay không.

« Nhóm nòng hoàng hốt của chú Sam »

Tiếp theo cái nhìn về riêng Trung Quốc, tuần báo Le Nouvel Observateur cũng chú ý đến cái nhìn về quan hệ Mỹ - Trung Quốc. « Nhóm nòng hoàng hốt của chú Sam » hay nòng Trung Quốc mới là một đề tài hay đề tài thời Mỹ, là chủ đề của bài viết do thông tin viên tuần báo gốc tại Hoa Kỳ.

Hình ảnh về Trung Quốc trong con mắt giới chuyên gia Hoa Kỳ hốt sự đa dạng.

Nói một cách hài hước, theo ông Stefan Halper, người đã từng làm việc tại Nhà trắng dưới các chính quyền Nixon, Ford và Reagan, trong số các quan điểm này có thể kể đến : nhóm « blue team », gồm những người ám ảnh bởi đe dọa quân sự của Trung Quốc ; nhóm « panda bashers », cũng là những người chia sẻ nỗi ám ảnh này ; nhóm « panda huggers », người coi, muốn xây dựng quan hệ hữu nghị. Và không thể bỏ qua nhóm những đề tài của « kịch bản kết thúc tồi tệ », với việc tin tưởng rằng sự phát triển kinh tế của Trung Quốc thì nó có thể sinh ra nền dân chủ và các đề tài của « kịch bản đổ vỡ toàn bộ », cho rằng Trung Quốc đang bên bờ sụp đổ kinh tế và chính trị.

Theo Le Nouvel Observateur, đầu thế kỷ XXI, quan điểm của các thế lực của nhóm « blue team », gồm chủ yếu những người theo truyền thống phái tân bảo thủ về cuộc đời đầu của các khiếm còn nguyên giá trị. Họ của Hoa Kỳ sẽ chiến thắng, họ của Trung Quốc sẽ áp đảo các giá trị cho thế giới tự do.

Tuy nhiên, những thay đổi kể từ của kịch bản mà Trung Quốc mang lại khiến cho những lập luận này hiện tại không còn đáng kể nữa.

Ông Stefan Halper nhận xét, sự lo ngại của Trung Quốc khiến phương Tây bắt đầu hồi hộp. Cũng có nghĩa là các giá trị của phương Tây không còn mang tính phổ quát cho toàn nhân loại. Mô hình cai trị để đoán của Trung Quốc trở nên hấp dẫn đến với nhiều chế độ muốn giành lấy sự phát triển của kinh tế thế giới với việc ngăn chặn tự do cá nhân.

Martin Jacques, một nhà báo Anh rất được đề cử tại Hoa Kỳ thì nêu cao kịch bản Trung Quốc sẽ

tháng trá mát thá giái ngày càng trá nên mang tính pháng Đông hán.

Trong khi đó, phán lán các chuyên gia đác pháng ván đáu cho ráng, khá năng chián tranh giáa Má và Trung Quác trong vòng mái đán 15 năm tái, kác lián quan đán Đài Loan, rát khó có khá năng xáy ra, bái Hoa Ká sá ván giáu thá áp đáo vá quân sá trong nhiáu năm náa.

Mát ván đá khác cũng đát ra là táng lai nào cho nhóm hai siêu cáng Má - Trung Quác. Lái ích cáa Bác Kinh và Washington ngày càng phá thuác lán nhau, đán mác nhiáu ngái Má lo ngái sá thát bái cáa Trung Quác, bên cánh nái sá Trung Quác thành công.

Mát nái sá khác cáa ngái Má là Trung Quác bát chác má hình Má. Đái vái nháng ngái có cách nhìn lác quan, sá ngày càng có nhiáu ngái Trung Quác theo đáo Thiên Chúa, nháng nhà ly khai sá có nháng nhiáu hán đán xã hái.

Tuy nhiên, thác tá đúng là ngày càng có nhiáu ngái theo lái sáng kiáu Má, tiêu thá kiáu Má, chá có đái u há không đi theo há tháng chín trá, hay theo tôn giáo cáa ngái Má. Riêng vác nghĩ đán vác 1 tá ngái Trung Quác dùng ô tô cá nhân là nái lo sá cáa không ít ngái.

Ông Stefan Halper kát luán, thát ra, không có mát bán sác Trung Quác có thá nhìn tháy đác và mát đánh háng mà xã hái này đi theo, mà chúng ta có thá nám bát đác.

Trung Quác chá là mát tám gáng, đái vái Hoa Ká và pháng Tây. Không thá nào táng táng đác Trung Quác, náu pháng Tây không đát câu hái vá chính mình.

Vào giáa thá ká XXI này, dân cá các nác phát trián sá chá tăng lên 42 triáu, so vái 2,3 tá dân cáa các nác nái lên. 2/3 thám chí 3/4 tăng tráng sá đán tá khu vác thá hai này. Chính vì váy, Pháng Tây cán phái xem xét lái mái quan há cáa mình vái toàn bá phán còn lái cáa thá giái. Ká thù cáa Pháng Tây chính là thát bái cáa bán thân mình, chá không phái là sá thành công cáa Trung Quác.

Ngái đàn bà Rangoon

Đákát thúc mác điám báo, chúng tôi xin giái thiáu vá bá phim « The Lady », đác L'Express đáng tái, qua lái ká cáa đáo đián Luc Besson.

Bá phim vá cuác đái cáa nhà dân chá Mián Đán Aung Sann Suu Kyi, giái Nobel Hòa bình, hián tái đáng đác quay tái tráng phim, và đác giá trong bí mát. Cách đây hai tuán, còn không ai nghe nói tháy bá phim này, hián tái, rát nhiáu lái đán thái xung quanh bá phim.

Trá lái pháng ván l'Express tá Oxford, ngay tái tráng quay, đáo đián Luc Besson, sau khi kát thúc chuyán quay trá vá tá Thái Lan, cho biát chính sá phán phi tháng cáa bà Aung Sann Suu Kyi đã chinh phác ông trong quyát đánh làm bá phim này.